

Tehohoito-opas

Arno Vuori

Tehohoito-opas

Toim. Olli Takkunen, Tero Ala-Kokko, Juha Perttilä, Esko Ruokonen

Kustannus Oy Duodecim, 2002

ISBN 951-656-087-3

Suomenkielisestä tehohoidon kirjasta ja sellaisen tarpeesta on puhuttu yli kaksi vuosikymmentä. Oppikirjan osalta on Anestesiologia ja tehohoito-kirja täyttänyt tätä aukkoa tyydyttävästi, mutta käytännön käsikirjaa on ansiokkaan Meilahden akuuttihoito-oppaan lisäksi kaivattu. Orastavat hankkeet ovat kuitenkin kaatuneet jo lähtökuopissaan potentiaalisten kirjoittajien vähyyteen, siviilirohkeuden puutteeseen ja olemattoman pieniksi arvioituihin markkinoihin. Tarvittiin näköjään uusi vuosituhat ennen kuin tarpeeksi reipas toimittajajoukko tarttui asiaan. Kun tähän vielä liittyi kustantajan vankka kokemus lääkäreille tarkoitettujen käytännönläheisten kirjojen tekemisessä, on tulos kahdenkin hatunnoston arvoinen.

Opus on hyvin suunniteltu sekä ulkoisten puitteittensa että sisällön ja sen esittämistavan suhteen. Kirjan koko on sopiva, se sopii lääkärintakin taskuun, joten sen voi pitää aina kätevästi saatavilla. Painokaan ei vedä takkia ihan vinoon, joten toimituskunta on onnistunut hyvin poimaan valtavasta tarvittavasta tietomäärästä sellaisen paketin, jonka avulla lähes pulma kuin pulma on selvitettävissä eteenpäin. Paketti on myös hyvin ajan tasalla, uutta tietoa on runsaasti mukana ja myös "päivänpolttavia" asioita kuten huumausaineet on mukana. Toisaalta jotakin on ymmärrettävästi ollut pakko jättää pois. Esimerkiksi allergiselta pohjalta syntyneiden tilanteiden käsittelyä jäin kaipaamaan, samoin käärmeenpureman. Mutta toisaalta näiden pois jättäminen on ymmärrettävää, kaikkea kun ei voi taskuun sopivaan kirjaan mahduttaa. Toimituskunnan valinnat ovat kaiken kaikkiaan osuneet hyvin oikeaan ja tuloksena on monialainen käytännön teos.

Teos on selkeästi jaoteltu ja ranskalaisin viivoin

toteutettu esitystapa puoltaa paikkaansa, tarkoituksena kun lienee ollut nopea etukäteen seulottun tiedon saatavuus. Helppokäyttöisyyttä ja selkeyttä palvelee myös ratkaisu, jonka mukaan kirjallisuusviitteet on sijoitettu kirjan loppupuolelle omaan lukuunsa. Taulukoita ja kuvioita on myös mukana sopivasti selkeyttämässä ja havainnollistamassa esitettävää asiaa.

Kirjan toimituskunnan lisäksi kirjoittajina on 50 rautaista kotimaista alan asiantuntijaa. Tämän kirjoittajajoukon valinta ja kirjoitustyylin yhtenäistäminen on onnistunut kiittävästi: oleelliset asiat ovat mukana, useimmiten vielä tärkeysjärjestyksessä, ja epäolennaiset on jätetty pois tai ainakin niiden painotus on oikea. Kirjoittajien ammattitaidon pitävyyttä kuvaa hyvin se, että kirjoittajat ovat osanneet ja uskaltaneet kautta linjan antaa varsin ymmärrettäviä ja yksityiskohtaisiakin käytännön nyrkkisäännönmäisiä toimintaohjeita. Ne on toisaalta onnistuttu antamaan siten, että mukana on sopivasti taustatietoa ja sellaisin sanakääntein, että "korjaamokirjan" tapainen asioiden vaarallinen yksinkertaistaminen on vältetty. Kirjoittajille kiitos myös kantaaottavista ohjeista – käytännön toimija joka tarvitsee kirjaa itse akuuttitilanteessa arvostaa sitä, että on selkeästi ilmaistu tarvittavan esimerkiksi metyyliprednisolonia eikä asiaa käsitellä toisaalta-toisaalta – mentaliteetilla. Perusasioita on myös oikealla tavalla korostettu ja "liiallinen" ratsastaminen viimeisimmän tieteellisen tiedon aallonhuipulla on onnistuttu välttämään tiedon ollessa kuitenkin hyvin ajantasaista.

Kirjan loppupuolelle koottu lääkeluettelo indikaatioineen, kontraindikaatioineen ja infuusioiden valmistusohjeineen ansaitsee vielä erityis

kiitoksen. Tällainen selkeä tieto kulkee taskussa kätevästi mukana ja on myös löydettävissä sopivan lyhyellä viiveellä.

Kaiken kaikkiaan katson kirjan tulleen hyvin olemassa olevaa tarvetta vastaamaan, se on järjellä suunniteltu, asiantuntemuksella selkeästi kirjoitettu ja sopiviin raameihin sijoitettu, kannetkin taitavat kestää kaikenlaisia roiskeita ja aineita. Viidenkymmenen euron ohjevähittäishinta merkitsee 443 gramman painoisen kirjan kyseessä olleen 112.87 euron yksikköhintaa (euroa / kg),

jonka sijoittaminen tähän tuotteeseen on ihan varmasti kannattavaa! Kirja tulleeikin kulumaan tehohoitoväen tunnetusti känsäisissä käsissä myötävaikuttaen entistäkin laadukkaampaan tehohoidon tasoon maassamme.

Kirjoitus julkaistaan myös Tehohoitolehdessä

Arno Vuori, LKT
anestesiaerikoislääkäri

Kuva: Juhani Lassander